

Топтың жемқорлыққа қарсы саясаты

Қолдану саласы:	Топ
Жауапты тұлға:	Роланд Штерр (Roland Sterr), Топтың құқықтық мәселелер және нормативтік-құқықтық сәйкестікті қадағалау жөніндегі директоры
Бекітті	Д-р Доминик фон Ахтен (Dominik von Achten), бас директор
Шығару күні:	21 қыркүйек 2023 жыл
Нұсқа	7.0

Мазмұны

1	Кіріспе	Ошибка! Закладка не определена.
2	Құқықтық қағидалар	Ошибка! Закладка не определена.
3	Жеткізушілерден, қызмет провайдерлерінен немесе басқа іскери серіктестерден алынатын сыйлықтар	Ошибка! Закладка не определена.
4	Тапсырыс берушілердің немесе басқа іскери серіктестердің қызметкерлеріне берілетін сыйлықтар	Ошибка! Закладка не определена.
5	Мемлекеттік қызметшілерге берілетін сыйлықтар	7
6	Мүдделер қақтығыстары	8
7	Корпоративтік Азаматтық саласындағы қызмет	8
8	Агенттер мен кеңесшілерді тағайындау	9
9	Бірігу және жұтылу	11
10	Тренинг	Ошибка! Закладка не определена.
11	Персоналды ротациялау, екі тұлғаның адалдығы, құжаттама	Ошибка! Закладка не определена.
12	Нормативтік сәйкестік, SpeakUp жедел желісі, сұрақтар	Ошибка! Закладка не определена.
13	Байланыс мәліметтері және қосымша ақпарат	Ошибка! Закладка не определена.
14	Өзгерістер тарихы	Ошибка! Закладка не определена.

1 Кіріспе

Heidelberg Materials Тобының нормативтік-құқықтық сәйкестік бағдарламасының мақсаттарының бірі компаниялар мен Топ қызметкерлері тарапынан жемқорлық мінез-құлқының алдын алу болып табылады. Іскерлік мінез-құлық кодексінің 2.3-2.5-бөлімдерінде («Жемқорлыққа қарсы іс-қимыл», «Сыйлықтар, өкілдік шығыстар мен жеңілдіктер», «Мүдделер қақтығысы») жемқорлыққа қарсы жалпы қағидаттар баяндалған. Бұл Саясат Топтың нормативтік-құқықтық сәйкестік бағдарламасының бөлігі болып табылады және осы маңызды тақырып бойынша қосымша мәліметтер бере отырып, қызметкерлерге нұсқаулық ретінде қызмет етеді. Бұл саясатты Басқарма алғаш рет қабылдады және 2007 жылғы 1 қазанда күшіне енді. Бұл нұсқа алдыңғысын ауыстырады және 2023 жылғы қыркүйекте Heidelberg materials «HMPolicies» саясатты басқару жүйесінде жарияланғаннан кейін күшіне енеді. Бұл саясат Heidelberg Materials Тобының құрамына кіретін барлық компанияларға қолданылады¹.

Бұл Саясат қылмыстық заңнамаға сәйкес жазаланатын жемқорлыққа ғана қатысты емес, сонымен қатар мұндай мінез-құлық қылмыстық жазаланатын қылмыс болмаса да, этикаға жат мінез-құлықты қарастырады және оған тыйым салады. Бұл тәсіл жеке немесе үшінші тарап үшін болсын, қандай да бір артықшылықты қабылдауға немесе ұсынуға іскерлік немесе мемлекеттік шешім қабылдауға әсер етуі мүмкін деген болжамға жол бермеу қағидасына негізделген.

Нормативтік-құқықтық сәйкестік жөніндегі арнайы Басшылық Құжаттарда (мысалы, сатып алулар, салықтар, кассалық операциялар бойынша және т. б.) қосымша талаптар көрсетілуі мүмкін.

Бұл Саясат барлық қызметкерлерге бағытталған², өйткені жемқорлық және әсіресе мүдделер қақтығысы ұйымның кез келген бөлімшесінде туындауы мүмкін. Жемқорлық қаупінің жоғарылауы, атап айтқанда, келесі адамдар үшін туындауы мүмкін

- сатып алуға қатысатын қызметкерлер, яғни сатып алумен айналысатын қызметкерлер, сондай-ақ сатып алынатын тауарлар мен қызметтердің түрлерін және олардың ерекшеліктерін анықтауға жауапты инженерлер;
- адвокаттар, бухгалтерлер, аудиторлар, кеңесшілер және т. б. сияқты сыртқы жеткізушілердің қызметтерін пайдаланатын мамандандырылған бөлімшелердің қызметкерлері;
- мемлекеттік рұқсаттар мен басқа да келісімдердің барлық түрлерін алуға жауапты бөлімшелердің қызметкерлері;
- сатумен айналысатын қызметкерлер;
- корпоративтік жұтылуларға қатысатын қызметкерлер; және
- Корпоративтік Азаматтық жөніндегі іс-шараларға қатысатын (демеушілік, қайырымдылық және т. б.), НМ-ның капиталдық салым жобаларын алып жүретін қызметкерлер.

Осы Саясаттың ережелерін орындамау қызметкерді жұмыстан шығаруға дейін тәртіптік жаза қолдануға әкелуі мүмкін.

---

¹ Heidelberg Materials AG және тікелей немесе жанама түрде бақыланатын барлық компаниялар Heidelberg Materials AG; бірлескен кәсіпорындар үшін Топтың Нормативтік сәйкестік саясатының анықтамасы мен ережелері де осы Саясатқа қолданылады.

² Осы Саясатта «қызметкерлер» термині компанияда кәсіби функцияларды орындайтын барлық адамдарды (оның ішінде директорларды, менеджерлерді, лауазымды тұлғаларды, уақытша персоналды және т. б.) белгілеу үшін қолданылады

2 Құқықтық қағидалар

- 2.1 Жемқорлық Heidelberg Materials Тобы жұмыс істейтін көптеген елдерде қылмыстық жазаланатын қылмыс болып табылады. Алайда, жемқорлықты білдіретін және заңмен жазаланатын әрекеттер әр түрлі елдерде әр түрлі болады. Мысалы, кейбір елдерде басқа елдердегідей емес, тек мемлекеттік қызметшілерге пара беру, іскери серіктестерге пара беру, сондай-ақ мемлекеттік қызметшілерге пара беру жазаланады.
- 2.2 Бизнес саласындағы қылмыстық парақорлық белсенді де, пассивті де жасалуы мүмкін. Пара ұсынатын тұлға немесе компания да, оны алатын тұлға да жазалануы мүмкін. Парақорлық дегеніміз – пара берген адамның, сол адам әрекет ететін компанияның немесе үшінші тараптың пайдасына белгілі бір мінез-құлыққа (оң әрекет немесе әрекетсіздік, адал немесе адал емес) байланысты кез келген сипаттағы жеке пайданы тікелей немесе жанама түрде ұсыну, уәде беру, рұқсат беру немесе беру, сұрау немесе қабылдау.
- 2.3 Парақорлық – бұл қылмыстық құқық бұзушылық, ал кейбір юрисдикциялар өздерінің ұлттық заңдарын эксаумақты қолдануды қарастырады. Осылайша, заңдары азаматтығы негізінде тұлғаға қолданылатын елде немесе одан тыс жерлерде қылмыс жасалғаны маңызды емес болады. Сол қылмыс бірнеше юрисдикцияларға жатуы мүмкін. Жеке тұлғалардың жазасына айыппұлдар, бірнеше жылға дейін бас бостандығынан айыру, белгілі бір құқықтардан айыру және мүлікті тәркілеу кіруі мүмкін; адам өз атынан пара ұсынатын, уәде ететін, рұқсат беретін немесе беретін компаниялар қылмыстық немесе әкімшілік айыппұлдарға ұшырауы, заңсыз пайдасы тәркіленуі немесе әкімшілік салдарға ұшырауы мүмкін.
- 2.4 Егер мемлекеттік қызметшіге³ өзінің қызметтік міндеттерін орындауға байланысты пайда немесе үшінші тарап үшін жеке пайда берілсе, ұсынылса, уәде етілсе, рұқсат етілсе немесе берілсе, онда бұл қызметтік жағдайды пайдалған парақорлық болып табылады. Алдыңғы параграфта сипатталған салдардан басқа, тұлға пара ұсынатын компанияларға мемлекеттік тапсырыстарды қабылдауға немесе мемлекеттік келісімшарттарға қатысуға тыйым салынуы мүмкін.
- 2.5 Пара беру фактісі, егер пара ұсынатын, уәде ететін, рұқсат беретін немесе беретін тұлға компанияның мүлкіне иелік ету немесе оның қаражатын жұмсау бойынша өз өкілеттіктерінен тыс әрекет етсе және сол арқылы компанияға зиян келтірсе, сенімді қылмыстық теріс пайдалану болып табылады.

3 Жеткізушілерден, қызмет провайдерлерінен немесе басқа іскери серіктестерден алынатын сыйлықтар

- 3.1 Heidelberg Materials Тобына кіретін компаниялар қызмет жеткізушілері мен провайдерлері («Жеткізушілер») үшін маңызды тұтынушылар болып табылады. Кейде қызметкерлер, әсіресе сатып алуға жауапты қызметкерлер, Жеткізушілерден немесе басқа іскери серіктестерден этикалық емес және дұрыс емес ұсыныстар алуы мүмкін. Осы бөлімнің келесі параграфтары барлық қызметкерлерге, әсіресе сатып алу процесіне қатысатындарға қолданылады.

---

³ Осы саясатта «Мемлекеттік қызметшілер» термині ЭЫДҰ анықтамасына жатады (ЭЫДҰ, 2006, трансұлттық кәсіпорындар үшін ЭЫДҰ-ның басшылық қағидаттары туралы жыл сайынғы есеп): «Оларға заңнамалық, әкімшілік немесе сот лауазымдарын атқаратын (тағайындалатын немесе сайланатын) тұлғалар; мемлекеттік функцияларды, оның ішінде мемлекеттік мекеме үшін орындайтын кез келген тұлға немесе мемлекеттік кәсіпорын (мысалы, мемлекетке тиесілі кәсіпорын); қоғамдық халықаралық ұйымның кез келген лауазымды тұлғасы немесе агенті жатады».

- 3.2 Жеткізушілер тек конкурстық негізде іріктелуі тиіс. Жеткізушілердің Heidelberg Materials Тобының қызметкерлеріне жеке немесе үшінші тарап үшін кез келген сыйлықтар, жеңілдіктер немесе сыйақылар арқылы сатып алу туралы шешім қабылдау кезінде әсер ету әрекеттері қабылданбайды. Жеткізушілерге Heidelberg Materials Тобының қызметкерлеріне осылай әсер етпеуге кеңес беру керек, ал бұзушылық болған жағдайда ескерту жасалуы керек. Егер елеулі бұзушылық немесе қайталама бұзушылық болса, тапсырыстарды тоқтату қажет. Осы ережені шын мәнінде немесе бірнеше рет бұзған жеткізушілер Топтың Сатып алу бөліміне көрсетілуі керек.
- 3.3 Төменде аталған жағдайларды қоспағанда, Топтың құрамына кіретін компаниялардың қызметкерлеріне сыйлықтарды немесе сыйақылардың кез келген түрін қоса алғанда (мысалы, қарыздар, комиссиялық, бағалы қағаздар немесе өзге де мүлік немесе мүліктегі үлес, жұмысқа орналасу, міндеттемелерден немесе өзге де жауапкершіліктен босату, кез келген басқа да негізсіз артықшылықтар мен құндылықтар, кез келген басқа қызметтер, жеңілдіктер немесе артықшылықтар және т.б.) тікелей немесе жанама түрде қабылдауға тыйым салынады.

Келесі жағдайларда сыйлықтар немесе көңіл бөлу белгілері ерекшелік ретінде саналады:

- олар сирек кездеседі (бір іскери серіктесушін жылына бір-екі рет),
- төмендегі 3.4-бөлімде анықталғандай, олардың шамалы ақшалай құны бар,
- олар тек корпоративті қонақжайлылық пен әдеттегі іскерлік тәжірибеден туындайды,
- оларды қабылдау ешқандай заңдарды немесе нормативтік актілерді бұзбайды және
- Жеткізушімен келісімшарт жасау туралы шешімге осындай сыйлықтар немесе көңіл білдіру белгілері әсер еткені туралы ақылға қонымды мүмкіндік немесе ықтимал қорытынды жоқ.

Осылайша, нақты жағдайға байланысты келесі сыйлықтар мен шақырулар қабылдануы мүмкін:

- жарнамалық сыйлықтар (мысалы, шарикті қаламдар, күнтізбелер, дәптерлер, кофе саптыаяқтары, футболкалар немесе басқа да қарапайым киімдер және т. б.) және жалпы ақшалай құны аз басқа да сыйлықтар және
- егер шақырудың іскерлік мақсаты болса (мысалы, іскерлік кездесу аясында орын алса) және іскерлік түскі астың құны компаниядағы шақырылған адамның жағдайына сәйкес келсе, онда іскерлік түскі асқа эпизодтық шақырулардың болуы.

Сыйлықтарды, сыйақыларды, ақшалай сыйлықтар мен шақыруларды, егер олар оны қабылдайтын қызметкердің мінез-құлқына заңсыз әсер етуі мүмкін болса (мысалы, сыйлықты, сыйақыны, ақшалай сыйлықты немесе шақыруды қабылдау мен тапсырыс беру немесе шарт жасасу арасында байланыс орнатылуы мүмкін болса), қабылдауға тікелей тыйым салынады. Егер шақыру жол жүру немесе тұру шығындарын, сондай-ақ еріп жүретін жұбайына немесе жолсерікке арналған шығындарды төлеуді қамтыса, ерекше сақ болу керек. Әлеуметтік немесе мәдени міндеттемелерден туындайтын жағдайларды қоспағанда (мысалы, жұбайының/еріп жүрушінің сүйемелдеуі талап етілетін балға шақыру), мұндай шығыстарды Жеткізушінің жабуына келісуге түбегейлі тыйым салынады. Ерекшеліктер қызметкердің басшысымен алдын ала келісуге жатады.

- 3.4 Әдетте, «ақшалай құны аз» әдеттегі іскерлік түскі астың құнынан аспайтын құнды білдіреді. Ерекше жағдайларда және тиісті басшының құжаттық рұқсатымен ғана осы шектен асатын сыйлықтар, сыйақылар, ақшалай сыйлықтар немесе шақырулар болмашы ақшалай құны бар деп есептелуі мүмкін. Қалай болғанда да, көптеген елдерде белгілі бір мөлшерден асатын сыйлықтар, сыйақылар, ақшалай сыйлықтар мен шақырулар салық салынатын табыс ретінде

қарастырылатынын есте ұстаған жөн; әрине, тиісті салық заңдары мен нормативтік акттерді сақтау қажет.

3.5 Ақшаны немесе оның баламаларын (мысалы, сыйлық карталары немесе арнайы дүкендерге арналған сыйлық сертификаттары) жеке пайдалану үшін немесе үшінші тарап үшін қабылдауға әрқашан тыйым салынады. Қызметкер кез келген осындай әрекет туралы дереу өзінің тікелей басшысына хабарлауы керек. Тікелей басшы талаптарды орындамаған жағдайда, қызметкер бұл туралы нормативтік-құқықтық сәйкестікті бұзу мәселелері бойынша келесі жоғары деңгейге немесе жедел желіге (SpeakUp) хабарлауға тиіс.

3.6 Спорттық жарыстар, концерттер, мәдени іс-шаралар, сауда жәрмеңкелері немесе конференциялар сияқты іс-шараларға эпизодтық шақырулар (жылына бір-екі рет) келесі жағдайларда ғана қабылдануы мүмкін:

- тікелей іскерлік мақсат бар (бірақ келісімшарт бойынша ағымдағы келіссөздермен тікелей байланысы жоқ),
- қызметкерді іскерлік қатынастарға жауапты байланыс тұлғасы алып жүреді, және
- билеттің құны компаниядағы шақырылған адамның орнына сәйкес келеді.

Мұндай шақыруды қабылдау қызметкердің басшысымен келісілуі керек. Әдетте, шақырушы компанияның жол жүру немесе тұру шығындарын жабудан, сондай-ақ ерлі-зайыптыларды/еріп жүретін адамдарды шақырудан бас тарту керек. Ал ерекшеліктер қызметкердің басшысымен нақты алдын-ала келісуді талап етеді.

3.7 Егер сыйлық, пайда, сыйақы немесе шақыру осы ережелерге сәйкес қабылданбаса, алушы олардан сыпайы түрде бас тартып, осы Саясатқа сілтеме жасауы керек. Егер сыйлық әлдеқашан берілген болса, оны қайтару керек. Егер бұл мүмкін болмаса, алушы бұл туралы өзінің тікелей басшысына хабарлап, не істеу керектігін сұрауы керек.

4 Тапсырыс берушілердің немесе басқа іскери серіктестердің қызметкерлеріне берілетін сыйлықтар

Heidelberg Materials Тобы біздің тапсырыс берушілеріміз немесе басқа іскери серіктестеріміз жеке сыйлықтардың қызметкерлердің сатып алу шешімдеріне әсер етуін қаламайды деп күтеді. Осы себепті тапсырыс берушілердің немесе басқа іскери серіктестердің қызметкерлеріне сыйлықтар, шақырулар және басқа сыйақылар мұндай сыйлықтар тапсырыс берушінің сатып алу туралы шешіміне әсер етпеуі үшін шектеулі болуы керек. Жарнамалық сыйлықтар мен әдеттегі іскерлік түскі асқа шақырулардан тыс сыйақылар тапсырыс беруші/іскери серіктес қызметкерінің тікелей басшысы немесе құзыретті орган осындай сыйлықты хабардар еткен және мақұлдаған жағдайда ғана рұқсат етіледі. Негізінде, тапсырыс берушілердің қызметкерлеріне сыйлықтарға қатысты 3-бөлімде сипатталған қызметтерді жеткізушілер мен жеткізушілерден сыйлықтарды қабылдауға қатысты ережелер қолданылады. Есіңізде болсын, ақшаны немесе оның баламаларын беруге тыйым салынады, сонымен қатар тапсырыс берушілерді ересектерге арналған ойын-сауық орындарына шақыруға рұқсат етілмейді.

Бұл ережелер тапсырыс берушінің/іскери серіктестің қызметкері тығыз байланысты адамдарға (мысалы, отбасы мүшесі) немесе басқа үшінші тұлғаларға сыйлықтар немесе шақырулар ұсынуға, рұқсат беруге немесе ұсынуға байланысты әрекеттерге бірдей қолданылады.

5 Мемлекеттік қызметшілерге берілетін сыйлықтар

- 5.1 2-бөлімде сипатталған ережелер мемлекеттік органдар мен мемлекеттік қызметшілерге олардың жеке пайдасы немесе олармен байланысты кез келген үшінші тараптың жеке пайдасы үшін ұсынылатын, уәде етілген, рұқсат етілген немесе берілген сыйлықтарға, жеңілдіктерге, сыйақыларға немесе шақыруларға да қолданылады. Сонымен қатар, кейбір мемлекеттік органдар мен ведомстволарда кез келген сыйлықтарға, шақыруларға және басқа да сыйақыларға тіпті олардың ақшалай құны аз болса да тыйым салатын қатаң ережелер бар. Heidelberg Materials Тобының қызметкерлері өте сақ болуы керек және мемлекеттік қызметшіге жеке сыйлық оны әрекет етуге мәжбүрлеу немесе қызметтік міндеттерін орындау кезінде кез келген әрекеттен бас тарту мақсатында оған әсер ету үшін жасалған деген әсер қалдырудан аулақ болу керек. Сондықтан барлық қызметкерлерге мұндай әсер қалдыруы мүмкін кез келген әрекеттерді немесе шараларды қолдануға тыйым салынады. Осылайша, тікелей немесе жанама түрде ақша немесе оның баламаларын беруге, ұсынуға, уәде беруге, рұқсат етуге немесе беруге, сондай-ақ мемлекеттік қызметшілерге, олар тығыз байланысты адамдарға (мысалы, отбасы мүшелеріне) немесе үшінші тұлғаларға сыйлықтар, жеңілдіктер немесе сыйақылар беруге, ұсынуға, уәде беруге немесе беруге түбегейлі тыйым салынады. Кез келген ерекшеліктер компанияның жауапты қызметкерімен және тиісті елде нормативтік-құқықтық сәйкестікті қамтамасыз етуге жауапты лауазымды тұлғамен алдын ала келісілуі қажет. Мемлекеттік қызметшілерге арналған әдеттегі іскерлік түскі асқа шақыру қызметкердің басшысымен алдын ала келісуді талап етеді. Кәдімгі корпоративтік қонақжайлылық шеңберіндегі кездесулер кезінде жеңіл тағамдар, кофе немесе басқа сусындар, егер бұл заңдар мен нормативтік акттерге сәйкес келсе, рұқсат етіледі.
- 5.2 Бұл нұсқауды ақша немесе оның баламаларын беру, ұсыну, уәде беру, рұқсат ету немесе беру, сондай-ақ мемлекеттік қызметші қандай да бір жолмен байланысқан адамдарға, компанияларға немесе мекемелерге сыйлықтар, жеңілдіктер немесе сыйақылар беру арқылы айналып өту мүмкін емес.
- 5.3 Мемлекеттік қызметшілердің немесе жеке сектор қызметкерлерінің кез келген күнделікті әрекеттерін қамтамасыз ету немесе жеделдету мақсатында төлемдер немесе олардың қолма-қол ақшасыз баламалары, шақырулар, сыйлықтар, сыйақылар немесе жеңілдіктер (рәсімділікті жеңілдететіндіктен төлемдер деп те белгілі) әрдайым тыйым салынады.
- 5.4 Атап айтқанда, инспектордың пікірі мен шешімдеріне әсер ету мақсатында Heidelberg Materials кеңселерін, үй-жайларын немесе зауыттарын тексеретін мемлекеттік қызметшіге тікелей немесе жанама түрде қандай да бір заңсыз пайда немесе қызмет көрсетуге тыйым салынады. Осы Саясаттың қағидалары салықтық, кедендік, техникалық, сапалық, санитариялық-гигиеналық, монополияға қарсы, экологиялық тексерулерді және лицензиялар, рұқсаттар, рұқсатнамалар, концессиялар беру мақсатында мемлекеттік қызметшілер және/немесе мемлекеттік органдардың атынан немесе тапсырмасы бойынша әрекет ететін жеке аккредиттелген ұйымдар жүргізетін тексерулердің/аудиттердің басқа да түрлерін қоса алғанда, бірақ олармен шектелмей, кез келген тексеру/аудит түріне қолданылуы тиіс. Тексеру аяқталғаннан кейін тексерудің ашықтығы мен қадағалануын құжаттау үшін ішкі есеп жасалуы керек.
- 5.5 Мемлекеттік лауазымдарға кандидаттардың пайдасына саяси жарналар, егер оған тиісті заңнамамен (халықаралық, ұлттық, мемлекеттік немесе жергілікті) және осындай жарнаны жүзеге асыратын Heidelberg Materials Тобының саясатымен рұқсат етілсе ғана рұқсат етіледі.

6 Мүдделер қақтығыстары

Мүдделер қақтығысы қызметкердің жеке мүдделері белгілі бір кәсіби қызметтегі Топтың мүдделеріне қайшы келген кезде пайда болады. Сыртқы қызмет, жеке немесе қаржылық мүдделер Топтың мүдделеріне қайшы келуі мүмкін барлық жағдайларда барлық қызметкерлер олар туралы толық ақпарат беруі керек. Ешбір қызметкер, егер оған объективті шешім қабылдауға кедергі болатын немесе кедергі ретінде түсіндірілуі мүмкін жеке қарым-қатынастар әсер етуі мүмкін болса, Топтың іскерлік белсенділігіне қатыспауы керек.

Мүмкіндігінше қызметкерлер Heidelberg Materials алдындағы адалдығы мен жауапкершілігіне қайшы келетін жеке мүдделерден аулақ болу керек. Барлық қызметкерлер өз міндеттерін тек Топтың мүдделерін басшылыққа ала отырып және жеке ойларымен немесе қарым-қатынастарымен санаспай орындауы керек. Қызметкерлер осы Саясатты ұстануға және мүдделер қақтығысына әкелуі мүмкін кез келген қарым-қатынас туралы тікелей басшысына хабарлауға міндетті.

- 6.1 Барлық қызметкерлер тұтынушылармен және жеткізушілермен бейтарап қарым-қатынаста болуы керек және тек Heidelberg Materials мүддесі үшін әрекет етуі керек. Сонымен қатар, олар кез келген жеткізушіге немесе тапсырыс берушіге қызығушылық танытпауы керек. Егер қызметкер немесе оның отбасы мүшесі (жұбайы, балалары немесе қызметкердің кез келген басқа жақын туысы) сыйға тарту, мұрагерлік немесе басқаша түрде жеткізушінің немесе тапсырыс берушінің бизнесінде үлесі болса немесе сатып алса, бұл туралы компанияның жауапты қызметкеріне хабарлау қажет; бұл қор биржасында тіркелген компанияның 0,5%-дан аз акцияларына иелік етуді білдірмейді.
- 6.2 Ешбір қызметкердің өнімдері Топтың өнімдерімен бәсекелесетін компанияларда үлесі болмауы керек (мысалы, цемент, бетон, агрегаттар немесе басқа құрылыс материалдары). Барлық қызметкерлер тек Топтың мүддесі үшін әрекет етуі керек. Егер қызметкер немесе оның отбасы мүшесі (жұбайы, балалары немесе қызметкердің кез келген басқа жақын туысы) сыйға тарту, мұрагерлік немесе басқа жолмен бәсекелес бизнестегі үлесі болса немесе сатып алса, бұл туралы компанияның жауапты қызметкеріне хабарлау қажет; бұл қор биржасында тіркелген компанияның 0,5%-дан аз акцияларына иелік етуге қатысты емес. Сонымен қатар, қызметкерлер Топтың кез келген бәсекелесіне ешқандай қызмет көрсетпеуі керек. Егер қызметкердің жұбайы, балалары немесе басқа жақын туыстары Heidelberg Materials-тің кез келген бәсекелесіне қызмет көрсетсе, бұл туралы компанияның жауапты қызметкеріне хабарлау қажет.

7 Корпоративтік Азаматтық саласындағы қызмет

Әлемдегі жетекші құрылыс материалдары компаниясы ретінде Heidelberg Materials өзінің әлеуметтік жауапкершілігін түсінеді және ең көп тәжірибесі бар, қоғамға ең жақсы әсер ете алатын салаларда үлкен міндеттемелер алады. Сонымен, Heidelberg Materials келесі салаларда мысалы, демеушілік немесе қайырымдылық арқылы қоғамдық пайдалы жобаларды қолдайды:

- құрылыс, сәулет, инфрақұрылым;
- қоршаған орта, климат, биоалуантүрлілік;
- білім беру, оқыту, мәдениет.

Алайда, Корпоративтік Азаматтық саласындағы мұндай қызмет, атап айтқанда, инвестициялық жобаларды іске асыру барысында (бірігу және жұтылу, барын модернизациялау және жаңа өндірістік қуаттардың құрылысы және т.б.) ықпал ету әрекетінің нысаны ретінде қарастырылуы мүмкін (мысалы,

рұқсаттар, келісімдер алуға). Инвестициялық жобалар контекстінде орынсыз мінез-құлық туралы әсер қалдырмау үшін келесі ережелерді сақтау қажет:

- 7.1 Бұл ретте демеушілік пен қайырымдылыққа қатысты барлық қолданыстағы заңнамалық нормалар, сондай-ақ компанияны басқару жөніндегі ішкі құжаттар – қаражат берілетін елде де, олар пайдаланылатын елде де әрқашан сақталуы тиіс. Сонымен қатар, мұндай қызмет Корпоративтік Азаматтық Саясатының ережелеріне сәйкес келуі және қоғамдық мүдделерге нақты жауап беруі керек.
- 7.2 Осындай корпоративтік қызметтің нәтижесінде Heidelberg Materials Тобы үшін заңсыз бәсекелестік артықшылықтар туындамайтынына көз жеткізу қажет.
- 7.3 Мұндай қызмет Heidelberg Materials Тобының құрамына кіретін кез келген компанияның немесе осы тұлғалармен қандай да бір түрде байланысты үшінші тұлғалардың инвестицияларына рұқсат беру функциялары жүктелген мемлекеттік қызметшілер үшін ешқандай жеке материалдық пайда әкелмеуі тиіс.
- 7.4 Мұндай қызмет жеке тұлғаларға немесе пайда табуға бағытталған жобаларға қолдау көрсетпеуі керек.
- 7.5 Мемлекеттік қызметшілермен ынтымақтастықта жүзеге асырылатын қызмет саяси түрде бейтарап жүргізілуге тиіс.
- 7.6 Корпоративтік Азаматтық контекстіндегі барлық қызмет толық ашықтық жағдайында жүзеге асырылуы, тиісті түрде құжатталуы және екі тұлғамен бекітілуі керек, олардың бірі тиісті елдегі компанияның жауапты қызметкері, яғни елдік бас директор болуы керек.

8 Агенттер мен кеңесшілерді тағайындау

- 8.1 Әрине, іскери серіктестердің немесе мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне пара беруге немесе оларға заңсыз сыйлықтар беруге тыйым салатын ережелерді агенттерді немесе кеңесшілерді тағайындау арқылы айналып өтуге болмайды.
- 8.2 Агенттік және консультациялық келісімдер кейде салық және құқық қорғау органдарының мұқият тексеруінен өтеді. Агенттік немесе консультациялық шартта заңды іскерлік мақсаттың бар екендігін дәлелдей алмаған адам парақорлыққа тыйым салу туралы ережелерді айналып өту мақсатында агенттік немесе консультациялық шарт жасасуға күдіктенуі мүмкін. Сонымен қатар, тиісті кешенді тексеруді жүргізбеу парақорлықты абайсыз қаржыландыру ретінде қарастырылуы мүмкін. Агенттік және консультациялық шарттардың заңды іскерлік мақсаты бар екеніне көз жеткізу үшін келесі әрекеттерді орындаңыз:
  - 8.2.1 Барлық басқа іскерлік операциялар сияқты, тараптар да нақты анықталуы керек. Бұл корпорация, серіктестік немесе басқа заңды тұлға атынан әрекет ететін адамдарға да қатысты. Бұрын келісімшарттар жасалмаған юрисдикциялардағы жаңа іскери серіктестер үшін, сондай-ақ күмән туындаған жағдайда жеке тұлғаларға жеке куәлікті, ал корпорацияларға немесе басқа заңды тұлғаларға олардың бар екендігі туралы ресми растауды (кәсіпорындар тізілімінен үзінді көшірме, заңды тұлғаның тиісті құқықтық мәртебесі туралы куәлік және т.б.) ұсыну керек.

- 8.2.2 Шарт бойынша серіктес өзінің аты-жөнін, заңды мекенжайын және егер қажет болса, шарт бойынша серіктестің атынан әрекет ететін тұлғалардың аттарын, сондай-ақ төлемдерді алу үшін пайдаланылатын банктік шоттарды көрсете отырып, шартта сәйкестендірілуі тиіс.
- 8.2.3 Мүмкіндігінше оффшорлық салық айлақтарындағы компаниялармен («оффшорлық компаниялар») келісімшарт жасасуға болмайды. Егер мұндай оффшорлық компаниямен келісімшарт жасасу сөзсіз болса, онда бұл компанияның иесі немесе иелері анықталғанына көз жеткізіп, бұл құжаттаманы келісімшарттан бөлек ұстау қажет. Компаниялармен – «пошта жәшіктерімен» келісімшарттар жасасу кезінде ерекше сақ болу керек.
- 8.2.4 Келісімшарттың тарапына әдетте агенттік немесе консультациялық қызметтерден тікелей пайда алатын Heidelberg Materials Тобы жатады. Егер бұл ерекше жағдайларға байланысты мүмкін болмаса, онда шарттан туындайтын құқықтар мен міндеттер шарттан пайда алатын компанияға берілуі керек, ал сыйақы сол компанияның шотына аударылуы керек.
- 8.2.5 Агенттік немесе консультациялық қызметтер нақты терминдермен сипатталуы керек. Егер мәміле сәтті аяқталған кезде сыйақы алынса, келісімшартта мәміленің аяқталуының нені білдіретінін анықтайтын нақты тұжырымдар болуы керек. Бұл барлық тараптардың шартты орындауы ретінде анықталуы мүмкін немесе басқа критерийлер қолданылуы мүмкін.
- 8.2.6 Егер кеңесші консультациялық қызметтер көрсетсе, онда есептілікті ұсыну талап етіледі ме, қандай тәсілмен талап етілетінін (ауызша/жазбаша?, қаншалықты егжей-тегжейлі? дәлелдер қажет пе?) және қандай уақыт аралығында көрсету қажеттігін нұсқау керек. Кеңес берушінің немесе кеңесшінің есеп беру міндеті бақылануы қажет. Егер кеңес берушіден немесе кеңесшіден жазбаша есептілік талап етілмесе, онда қызметкер ауызша есептердің, телефон арқылы сөйлесулердің, кездесулердің және т. б. дәлелдерін сақтауы керек.
- 8.2.7 Шарттың ұзақтығы немесе қолданылу мерзімі, сондай-ақ шартты ұзартудың немесе пролонгацияның кез келген мүмкіндіктері нақты көрсетілуі тиіс.
- 8.2.8 Сыйақы көрсетілетін агенттік немесе консультациялық қызметтерге мөлшерлес болуға тиіс.
- 8.2.9 Шартта агент немесе кеңесші шартқа байланысты барлық қолданыстағы заңдарды, соның ішінде салық, жемқорлыққа қарсы, сауда, монополияға қарсы заңнаманы сақтауға тікелей міндеттенетін ережелер қамтылуға тиіс. Агент немесе кеңесшіосы ережелерді кез келген бұзушылықты шартты айтарлықтай бұзу ретінде қарастырады және Heidelberg Materials Тобына шартты дереу бұзу құқығын береді.
- 8.2.10 Тиісті заң бөлімі бұл процеске сындарлы заңды ұсыныстар беру және Heidelberg Materials Тобының басшылық құжаттардың сақталуын бақылау үшін жеткілікті түрде ерте кезеңде қатысуы керек.
- 8.2.11 Сирек жағдайларды қоспағанда, мемлекеттік қызметшілер мен саяси қайраткерлер агенттік немесе консультациялық шарттардың тараптары болмауы керек. Егер мұндай келісім әлі де қарастырылып жатса, онда ол Heidelberg Materials Тобы мүдделі белгілі

бір дауыс беруді немесе нормативтік шешімді қабылдауды қажет етпейтінін бақылау қажет.

9 Бірігу және жұтылу

- 9.1 Құқық мұрагері ретінде Heidelberg Materials компаниясы бұрын жұтылған немесе сатып алынған кез келген компания жасаған жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзғаны үшін жауапқа тартылуы мүмкін: осылайша, оның салдары беделі жағынан да, қудалау тұрғысынан да Top, компания және жеке адамдар үшін маңызды болуы мүмкін. Сондықтан Heidelberg Materials жемқорлық қаупі бар немесе жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтаудың тиімсіз тәжірибесімен сипатталатын үшінші компания акцияларының бақылау пакетін сатып алу тәуекелінен аулақ болуға тырысады.
- 9.2 Heidelberg Materials бірігу және жұтылу жобаларына қатысқан кезде кешенді құқықтық тексеру процесінің шеңберінде оның бұрын жемқорлық қызметіне тартылмағанына, қазіргі уақытта жемқорлық қызметіне тартылмағанына және болашақта жемқорлық қызметіне тартылмайтынына негізді көз жеткізу үшін мақсат-компанияның қызметін зерделеу ұсынылады. Сонымен қатар, тиісті келісімдерге нақты растаулар мен кепілдіктер, сондай-ақ егер қажет болса, тиісті өтемақылар енгізілуі керек.
- 9.3 Кешенді құқықтық тексеру жүргізу кезінде ақпараттың келесі түрлеріне назар аудару ұсынылады:
- мемлекеттік келісімшарттардан алынған, компания-мақсат бизнесінің үлесі;
  - компания-мақсат пайдаланатын делдалдардың түрлері мен жеке басы және олардың сыйақысы;
  - мемлекеттік қызметшілердің компания-мақсаттың бизнесіне қатысуы (меншік иесі, директорлар, қызметкерлер немесе олардың туыстары ретінде);
  - компания-мақсаттың ішкі бақылау, бухгалтерлік есеп және есептілік жүйесінің қолданыстағы заңнамаға және халықаралық стандарттарға сәйкестігі;
  - компания-мақсаттың сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзды деп айыпталғанын не айыпталмағанын анықтау және одан бұрын болған барлық фактілер, соның ішінде пара алу, жемқорлық немесе қылмыстық құқық бұзушылық жасады деп айыптау туралы ақпаратты ашуды талап ету.

10 Тренинг

- 10.1 Барлық қызметкерлер Саясатта көрсетілген міндеттерге сәйкес тренингтен өтуі керек.
- 10.2 Тікелей басшы қызметкерді өз міндеттерімен таныстырған кезде қызметкердің тікелей басшысы бастапқы тренинг өткізеді. Бастапқы тренинг мұқият болуы керек және осы Саясат баспа түрінде немесе электронды түрде таратылуы керек. Келесі тренинг үшін ішкі немесе сыртқы оқыту бағдарламаларын, сондай-ақ мамандардың тұрақты ішкі кездесулерін (сатып алушылар, сату бөлімі, CCC, CCA, бөлімдердің тұрақты жиналыстары және т.б.) және мүмкіндігінше, Workday және Интернет арқылы оқытуды пайдалану керек.
- 10.3 Бастапқы және кейінгі тренингтер құжатталуы керек. Қызметкерлер кем дегенде екі жылда бір рет жемқорлыққа қарсы тренингтен өтуі тиіс.

11 Персоналды ротациялау, екі тұлғаның адалдығы, құжаттама

- 11.1 Heidelberg Materials Тобы тиісті жұмыс тәжірибесі мен тиісті тренингтен басқа, жемқорлық мінез-құлық қаупін азайту үшін басқа да қадамдар жасауы керек.
- 11.2 Жемқорлық тәуекелін төмендетудің бір тәсіліне сатып алу бөлімінің қызметкерлері сияқты жемқорлық қаупіне ұшырайтын қызметкерлердің тұрақты ауысуы немесе ротациясы жатады. Мұндай ауыстырулар қызметкердің жеке және үшінші тараптар үшін іскери серіктестерден пайда немесе сыйлықтар алу немесе іскери серіктестерге тым жақын болу және осылайша Heidelberg Materials Тобының мүдделерін білдіру үшін қажетті маңызды арақашықтықты жоғалту қаупін азайтады.
- 11.3 Қызметкерлерді екі тұлғаның адалдық қағидасын барлық маңызды іскерлік операцияларда қолдануға шақырады. Бұл компания үшін коммерциялық мағынаға ие болып қана қоймайды, өйткені екі адам бір адамға қарағанда көп нәрсені көреді және қабылдайды, сонымен қатар сатып алу және жеткізу саласындағы саналы немесе бейсаналық заңсыз әрекеттерден қорғаудың тиімді құралы болып табылады.
- 11.4 Екі тұлғаның адалдық принципі операциялық және бақылау функцияларын бөлуге де қолданылады. Мысалы, инвойсты тексеру мен бөлуді тапсырыс беру туралы шешім қабылдаған адам жүзеге асыра алмайды. Бұл ережеден ерекшелікке тек өте арзан тапсырыстар жатады.
- 11.5 Төлемдерге немесе жеткізілімдерге әкелетін әрбір экономикалық операция бизнесті жүргізудің ең жақсы тәжірибесіне сәйкес құжатталуы керек және компанияның бухгалтерлік есебінде көрсетілуі керек. Құжаттама мен бухгалтерлік есеп нақты жағдайды дәл көрсетуі керек. Егер құжаттар немесе бухгалтерлік жазбалар ұсынылмаса немесе нақты жағдайды дәл көрсетпесе, бұл сәйкессіздік тексерілуі керек.

12 Нормативтік сәйкестік, SpeakUp жедел желісі, сұрақтар

Осы Саясатқа сәйкес келмейтін әрекеттер туралы тікелей басшыға (немесе тікелей басшының жоғары тұрған басшысына), нормативтік-құқықтық сәйкестікті қадағалау жөніндегі лауазымды тұлғаға, компанияның заңгеріне, басқа тиісті бөлімнің/бөлімшенің басшысына немесе **SpeakUp** нормативтік-құқықтық сәйкестігін бұзу мәселелері жөніндегі жедел желіге дереу хабарлау қажет (<https://heidelbergmaterials.speakup.report/speakup>). Іскери серіктестер, егер Heidelberg Materials Тобының қызметкері дұрыс емес әрекет жасады деп санаса, SpeakUp-қа жүгіне алады.

- 12.1 Осы Саясат бойынша сұрақтармен тікелей басшыға, нормативтік-құқықтық сәйкестікті қадағалау жөніндегі лауазымды тұлғаға немесе компанияның заңгеріне жүгінген жөн.

13 Байланыс мәліметтері және қосымша ақпарат

Қосымша ақпарат алу үшін келесі тұлғаға хабарласыңыз:

Роланд Штерр

Құқықтық мәселелер және нормативтік-құқықтық сәйкестікті қадағалау жөніндегі директор

Телефон: +49 6221 481-13663

Электрондық пошта: roland.sterr@heidelbergmaterials.com

немесе сіздің нормативтік-құқықтық сәйкестікті қадағалау жөніндегі жергілікті/елдік лауазымды тұлғаңызға / заң кеңесшісіне хабарласыңыз.

14 Өзгерістер тарихы

Күні	Нұсқасы	Жауапты тұлға	Өзгерістерге шолу
ақпан 2021 жыл	4.1	Роланд Штерр	-
17 мамыр 2022 жыл	5.0	Роланд Штерр	Топтың Басты Саясатына негізделген өзгерістер, атауды өзгерту (басшылықтан саясатқа); Тұрақты қайта қарау
24 ақпан 2023 жыл	6.0	Роланд Штерр	Heidelberg Materials-тағы Ребрендингке байланысты өзгерістер
21 қыркүйек 2023 жыл	7.0	Роланд Штерр	Компания атауының өзгеруіне байланысты өзгерістер

21 қыркүйек 2023 ж., Қорытынды нұсқа 7.0

Топтың сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты / Топтың құқықтық мәселелер және нормативтік-құқықтық сәйкестікті қадағалау бөлімі